

Poltéra en Brautigam gunnen de componist alle eer

12 jan. 2023

Christian Poltéra, cello
Ronald Brautigam, piano

Deventer Schouwburg, 11 januari 2023
concert St. Kamermuziek Deventer

Door Elly van Plateringen

Twee fantastische musici trakteerden het publiek in de Schouwburg op een programma waar de liefhebbers voluit van konden smullen. Op het programma: beide Sonates van Brahms en een Sonate van 'onze' Julius Röntgen. Dat Brahms en Röntgen bevriend waren – én dat de vader van Julius werd geboren in Deventer – maakte het onderonsje nog wat hechter.

Nu zijn de Sonates van Brahms prachtige, doorwrochte werken, maar je gaat ze pas volop waarderen als je er bent 'ingedoken'. Vandaar wellicht dat een van de bezoekers na afloop enigszins beschroomd opmerkte: "Die toegift, daarin vond ik de cello toch mooier klinken." Daarbij doelend op het Largo uit de Sonate van Frédéric Chopin, waarmee de avond bijna etherisch werd besloten.

Maar nu over Brahms, de componist die zoveel van zijn werken niet de moeite waard vond en zelfs op het eind van zijn leven nog een schifting maakte. Hoeveel moois is er daardoor verloren gegaan...? Gelukkig overleefden de beide cellosonates Brahms' opruimwoede. Beide zijn betekenisvolle composities, waarbij in de eerste vooral oude vormen (quasi menuetto, fuga) de scepter zwaaien. De tweede cellosonate ontstond twee decennia later en is omvangrijker, maar vooral welhaast symfonisch gedacht. Dat Poltéra & Brautigam als 'intermezzo' kozen voor de Mendelssohn-achtige Eerste Sonate (hij schreef er 14!) van Julius Röntgen was een goede greep.

Met de inzet van de Eerste Sonate van Brahms werd de toon onmiddellijk gezet. Geen nodeloos gegrom of te weids opgezette thematiek, nee, de partituur werd alle eer aangedaan. Zo ontspon zich een objectieve interpretatie waarin de musici beschouwend, altijd perfect in dialoog en met frases die ruimte kregen, wonderschoon samenwerkten. Wat klonk dat eerste thema prachtig, met de bedachtzame ondersteuning van de piano. En hoe mooi voegden de instrumenten in het warme Menuetto. Fraai gedoseerd volgde daarop het fugatische Allegro. Dat de cello daar zo nu en dan wat ondergesneeuwd raakte kan – in al die piano-notenbrij – slechts Brahms zelf worden aan-gerekend. Hoewel? Hoe zou deze sonate klinken op een vleugel uit vervlogen tijd..?

En dan de Sonate van Julius Röntgen. Zijn eersteling, geschreven als *puber nota bene!* Nooit eerder gehoord, maar wat een dankbare aanvulling van het repertoire. Vol beweging, met thematiek die onmiddellijk beklijft en tot de nodige virtuositeit wordt opgestuwd. Daartegenover een middendeel dat luistert als een aandoenlijk Lied ohne Worte. En bovenal goed voor de instrumenten geschreven. In ieder geval zoals gespeeld door Poltéra & Brautigam.

Dan na de pauze het hoofdbestanddeel, de Tweede Sonate van Brahms. En weer valt vooral op dat er geen loos wapengekletter klinkt, maar dat de partituur steeds de trouwe leidraad vormt. Hoe complex ook, de compositie wordt duidelijk, energiek maar vooral met een zekere transparantie vertolkt. Met twee van deze zwaargewichten op het podium betekent dat: genieten. Mag ik nog een hoogtepuntje aanstippen? Het *adagio affettuoso*, een intiem kleinood, dat het kille heden ontstijgt. Respekt.